

Міністерство освіти і науки України
Полтавська обласна державна адміністрація
Полтавський державний аграрний університет
Факультет обліку та фінансів
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Рада молодих вчених Полтавського державного аграрного університету

***IX Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція
молодих вчених***

***«Наукове забезпечення розвитку національної економіки:
досягнення теорії та проблеми практики»***

**10 листопада 2022 року
м. Полтава**

Редакційна колегія:

Аранчій Валентина – кандидат економічних наук, професор, в.о. ректора Полтавського державного аграрного університету.

Дорогань-Писаренко Людмила – кандидат економічних наук, професор, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Зоря Олексій – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування, заступник декана факультету обліку та фінансів з наукової роботи Полтавського державного аграрного університету.

Чумак Валентина – кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Безкровний Олександр – кандидат економічних наук, доцент, заступник декана факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Зоря Світлана – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики : матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції молодих вчених (м. Полтава, 10 листопада 2022 року). Полтава, 2022. 157 с.

У збірнику надруковані матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції молодих вчених «Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики». Конференція проведена у рамках виконання науково-дослідної теми Полтавського державного аграрного університету «Концепція інвестиційного й фінансово-кредитного забезпечення техніко-технологічного оновлення і розвитку аграрного виробництва як складової продовольчої та економічної безпеки» (номер державної реєстрації 0120U105469). Відповідальність за зміст і редакцію наукових праць несуть їх автори. Для здобувачів вищої освіти та молодих вчених закладів вищої освіти.

© Колектив авторів, 2022 рік

© Полтавський державний аграрний університет

**Юрій Тютюнник, к.е.н., доцент, професор кафедри
фінансів, банківської справи та страхування;
Світлана Тютюнник, к.е.н., доцент,
професор кафедри обліку і оподаткування
Полтавський державний аграрний університет**

ПОКАЗНИКИ ОЦІНЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА

За НП(С)БО 1 інвестиційна діяльність – придбання та реалізація тих необоротних активів, а також тих фінансових інвестицій, які не є складовою частиною еквівалентів грошових коштів [1]. Будучи суб'єктом інвестиційної діяльності, підприємство самостійно визначає напрями, види та обсяги інвестицій, а також приймає рішення про вкладення власних і залучених фінансових, майнових та інтелектуальних ресурсів в об'єкти інвестування.

Невід'ємною складовою інвестування є оцінювання інвестиційної привабливості суб'єкта господарювання, під якою розуміють доцільність вкладення у його діяльність вільних грошових коштів. Інвестиційна привабливість досліджується як у зовнішньому, так і внутрішньому фінансовому аналізі. Зовнішні суб'єкти (наприклад, потенційні інвестори) оцінюють інвестиційну привабливість підприємства з метою вибору найкращого варіанта вкладення коштів. Проте й саме підприємство має виявляти власні можливості для залучення зовнішніх інвестицій.

В аналізі інвестиційної привабливості підприємств використовується система фінансово-економічних показників. При цьому розглядаються рівень і динаміка кожного з них за декілька періодів. Рекомендована система показників для оцінювання інвестиційної привабливості малого підприємства розроблена на основі пропозицій Л. А. Лахтіонової [2, с. 301-303] та включає такі групи: структура активів; структура джерел формування капіталу; платоспроможність; фінансова стійкість; рентабельність; якість прибутку; ділова активність (табл. 1).

Аналіз інвестиційної привабливості малого підприємства за системою показників (табл. 1) дає змогу сформулювати такі висновки:

- більшість показників структури активів мають негативну динаміку, лише частка поточної дебіторської заборгованості в майні знизилася з 43,3 до 15,3 %;
- протилежна ситуація за показниками структури джерел формування капіталу, серед яких, наприклад, частка власного капіталу в пасивах зросла з 18,4 до 52,2 %, а поточної кредиторської заборгованості – знизилася з 37,0 до 13,5 %;
- за динамікою більшості показників платоспроможності підприємство знизило рівень інвестиційної привабливості;

Таблиця 1

Показники оцінювання інвестиційної привабливості малого підприємства

Показник	2020 р.	2021 р.	Відхилення (+,-)
1. Структура активів			
Частка в майні, %:			
необоротних активів	0,4	0,2	-0,2
оборотних активів	99,6	99,8	+0,2
запасів	51,8	80,4	+28,6
поточної дебіторської заборгованості	43,3	15,3	-28,0
грошей і поточних фінансових інвестицій	4,2	2,0	-2,2
2. Структура джерел формування капіталу			
Частка в джерелах формування капіталу, %:			
власного капіталу	18,4	52,2	+33,8
зобов'язань	81,6	47,8	-33,8
довгострокових зобов'язань	0	0	-
поточних зобов'язань	81,6	47,8	-33,8
поточної кредиторської заборгованості	37,0	13,5	-23,5
3. Платоспроможність			
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,051	0,042	-0,009
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,583	0,363	-0,220
Коефіцієнт загальної ліквідності	1,221	2,087	+0,866
Коефіцієнт співвідношення поточної кредиторської та поточної дебіторської заборгованостей	0,853	0,882	+0,029
4. Фінансова стійкість			
Коефіцієнт фінансової автономії	0,184	0,522	+0,338
Коефіцієнт фінансового ризику	4,429	0,915	-3,514
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,979	0,995	+0,016
Коефіцієнт забезпеченості запасів власними оборотними коштами	0,349	0,647	+0,298
Коефіцієнт реальної вартості основних засобів	0,004	0,002	-0,002
Коефіцієнт нагромадження амортизації	0,410	0,761	+0,351
5. Рентабельність			
Рентабельність продажу, %	22,0	18,9	-3,1
Загальна рентабельність сукупного капіталу, %	27,5	12,5	-15,0
Загальна рентабельність власного капіталу, %	156,5	33,3	-123,2
6. Якість прибутку			
Частка, %:			
валового прибутку в прибутку до оподаткування	408,2	424,9	+16,7
чистого прибутку в прибутку до оподаткування	82,0	82,0	-
Темп зростання прибутку до оподаткування, %	389,2	81,2	-308,0
7. Ділова активність			
Коефіцієнт обертання активів	5,088	2,804	-2,284
Коефіцієнт обертання власного капіталу	28,975	7,495	-21,480
Коефіцієнт обертання оборотних активів	5,103	2,813	-2,290
Коефіцієнт обертання запасів	6,831	3,354	-3,477
Коефіцієнт обертання поточної дебіторської заборгованості	14,446	10,162	-4,284
Коефіцієнт обертання поточної кредиторської заборгованості	10,824	9,563	-1,261

- за критерієм фінансової стійкості інвестиційна привабливість підприємства зростає за більшістю показників, негативним є лише зниження коефіцієнта реальної вартості основних засобів та підвищення коефіцієнта нагромадження амортизації;

- зниження показників рентабельності має негативний вплив на оцінювання інвестиційної привабливості підприємства;

- рівень показників якості прибутку є недостатнім для позитивного висновку щодо інвестиційної привабливості підприємства;

- зниження значень усіх показників ділової активності свідчить про сповільнення оборотності активів і пасивів.

Різнопланова за змістом динаміка вищенаведених показників підтверджує необхідність розроблення інтегрованих методик оцінювання інвестиційної привабливості суб'єктів господарювання.

Література:

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України № 73 від 07 лютого 2013 р. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (дата звернення: 19.10.2022).

2. Лахтіонова Л. А. Фінансовий аналіз сільськогосподарських підприємств: навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2004. 365 с.

**Валерія Фурса, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
Валентина Чумак, к.е.н., доцент,
професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет**

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Україна має гарні потенційні можливості для розвитку аграрної галузі національної економіки. Сьогодні сільське господарство займає місце однієї з найбільших галузей народного господарства України. Це чи не єдиний сектор економіки, який в умовах війни показує приріст, причому його частка в структурі ВВП за останні роки також збільшується. Одним із підтверджень перспективності аграрного сектора є міжнародна допомога його розвитку. За останні шість років Європейський банк реконструкції та розвитку та інші інвестори вклали більше 1 млрд доларів в український сільськогосподарський сектор [1].

Ефективність діяльності всіх суб'єктів підприємницької діяльності визначається, в першу чергу, їх фінансовим станом. Фінансовий стан підприємства являє собою складну економічну категорію, що демонструє на певний період часу кількість наявних майнових і фінансових ресурсів та стан капіталу в процесі їхнього кругообігу, рівень їх стабільності, ефективності

Світлана Тютюнник, к.е.н., доцент,
професор кафедри обліку і оподаткування;
Юрій Тютюнник, к.е.н., доцент,
професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет
СТРУКТУРА ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ ПОСЛУГАМИ У ПОЛТАВСЬКІЙ
ОБЛАСТІ..... 123

Юрій Тютюнник, к.е.н., доцент,
професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування;
Світлана Тютюнник, к.е.н., доцент,
професор кафедри обліку і оподаткування
Полтавський державний аграрний університет
ПОКАЗНИКИ ОЦІНЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ
МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА..... 126

Валерія Фурса, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
Валентина Чумак, к.е.н., доцент,
професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ 128

Анастасія Чернуш, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
Олександр Сокол, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
Олексій Безпалько здобувач вищої освіти СВО Магістр;
Яна Дроботя, к.е.н., доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет
УПРАВЛІННЯ БАНКІВСЬКИМИ РИЗИКАМИ 130

Вікторія Шевченко, здобувач вищої освіти СВО Бакалавр
Полтавський державний аграрний університет
ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ 132

Вікторія Шевченко, здобувач вищої освіти СВО Бакалавр;
Оксана Краснікова, к.е.н., доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет
МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ ЯК ОСНОВА ФІНАНСОВОЇ БАЗИ
МІСЦЕВИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ 134